

Kinnitatud direktori käskkirjaga

06.09.2024.a nr 1-2/6

Arutatud õpilasesinduses (04.09.2024.a. nr 1-3.5/1)

Arutatud hoolekogus (28.08.2024.a. nr. 1-3.3/4)

Arutatud õppenõukogus (30.08.2024.a. nr 1-3.2/1-4)

TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

1. TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMI ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

1.1 ÜLDSÄTTED

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi õppekava tugineb riiklikule õppestandardile, mis on formuleeritud riiklikus õppekavas.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse ainekavad ning läbivate teemade kavad.

1.2 KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis loob tingimused õpilaste erisuguste võimete arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujundamiseks.

Väärtushoiakud ja –hinnangud õpilaste sotsialiseerumise alusena töötab põhikool välja tuginedes üleeuroopalistele väärtustele, maailma kultuuri saavutustele nende põimimises.

Gümnaasiumiastmes loob kool igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelse küpsuse saavutamiseks.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium toetab väärtuskasvatust, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Gümnaasiumiharidus Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis lõpetab õpilaste sotsialiseerumisprotsessi, mida alustati põhikoolis.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi väärtused:

1. Oleme usaldusväärsed. Tahame olla õppe- ja kasvatusvaldkonnas parimad asjatundjad ning teeme oma tööd pühendumuse ja vastutustundega. Toetume pedagoogilises tegevuses kaasaegsetele ja teoreetiliselt põhjendatud lähenemisviisidele, olles valmis enda valikuid ja otsuseid argumenteeritult põhjendama. Oleme ausad iseenda ja teiste vastu ning tahame olla kõigile partneritele

positiivseks eeskujuks. Meie tegevus on arusaadav nii kolleegidele, partneritele kui ka avalikkusele.

2. Oleme koostööle avatud partnerid. Tahame olla usaldusväärsed, õiglasel ja koostööle avatud partnerid, sest see on ainus viis parimate tulemuste saavutamiseks. Austame ja arvestame oma partnereid ning nende seisukohti.
3. Oleme loovad ja innovaatilised. Õpime igast kogemusest ning arendame loovust iseendas, et luua uudseid lahendusi. Hindame neid, kes otsivad uusi ideid. Oleme avatud uuendustele ning mõistame ja oskame arvestada otsuste tegemisel muutusi haridussüsteemis ja ühiskonnas.
4. Oleme head suhtlejad ja koostöökultuuri edendajad. Suhtlemisel hindame heatahtlikkust, paindlikkust, tolerantsust, eetilistust, vastastikust austust.
5. Oleme traditsioone hoidev ja väärtustav kool. Säilitame vanu traditsioone ja kombeid. Tuues sisse uued traditsioonid austame igat osapoolt.

1.3 ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium peab oluliseks, et põhikool ja gümnaasiumiaste täidab nii hariduslikke kui ka kasvatuslikke ülesandeid. Sotsiaalseks eesmärgiks on loominguilise ja mitmekülgsest arenenud isiksuse kasvatamine, kes realiseerib end peres, töös, ühiskonnaelus.

Õppe- ja kasvatusgevuse põhitaotlus on tagada õpilaste tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng, mis kujundab nendel ühtse maailmapildi.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi ülesanne põhikoolis on luua õpilastele eakohane turvaline ja arendav õpikeskkond, mis toetab soovi õppida, soodustab õpioskuste arenemist, kriitilise mõtlemise, teadmiste, tahtejõu, sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist ning loovat eneseväljendust.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium:

- tagab tähtsamate väärtushoiakute kujundamise, mis soodustavad oma tegude analüüsimist ning vastutustunnet oma tegude eest;
- aitab õpilastel selgeks teha nende huvid ning hinnata õpingute jätkamise võimalust nii gümnaasiumis kui ka terve elu jooksul. Põhikooli lõpetajal on arusaam oma rollist perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis;
- tagab teadmiste ja praktiliste oskuste omandamise ja arendamise.

Õppe- ja kasvatusesmärkideks Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi gümnaasiumiastmes on õpilase ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustada ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus selliste võimete kujundamine, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis keskendutakse:

- õpilaste iseseisvumisele, nende maailmapildi kujunemisele;
- adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- iseseisva õppimise ja koostöö oskuste arendamisele;
- edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium peab kõige tähtsamaks eesmärgiks üleminekut eestikeelsele õppele, jälgides ka pädevuste omandamist õpilaste poolt.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi õppekavas jagunevad pädevused üld- ja valdkonnapädevusteks. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel.

Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistööga.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi õppekavas on välja toodud järgmised üldpädevused:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke

väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha

tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid, rakendada finantskirjaoskust;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu morali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis moodustavad eesmärgi ja sisu poolt lähedased õppeained ainetsükli (ainevaldkonnad). Ainetsükli eesmärgiks on kujundada pädevus vastavas valdkonnas. Pädevuste kujundamist ainevaldkonnas soodustavad ka teiste ainetsükli õppeained, tunni- ja kooliväliline tegevus.

Põhikooli õppesisu moodustavad järgmised ainetsükli:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusteaduslikud ained;
- 5) sotsiaalsed;
- 6) kunstiained;
- 7) tehnoloogiaõpetus;
- 8) liikumisõpetus.

Gümnaasiumiastmes moodustavad õppesisu järgmised ainetsüklid:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusteaduslikud ained;
- 5) sotsiaalsed;
- 6) kunstained;
- 7) liikumisõpetus.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi ainekavad sisaldavad aineteemade õpitulemusi ning tulemusi iga kooliastme lõpuks. Kujundatud väärtushoiakuid ei hinnata numbriliselt, vaid antakse õpilastele tagasisidet.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium peab tähtsaks, et õpilased käituvad eetiliselt, järgivad üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; vastutavad oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austavad teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänsed isiksused; kasutavad erinevaid õpistrateegiaid:

- koostavad uurimistöid,
- esitlevad nende tulemusi,
- oskavad olla meeskonna liikmed,
- panustavad ühiste eesmärkide saavutamisse;

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium peab tähtsaks, et õpilased:

- 1) mõistavad, väärtustavad ja austavad oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
- 2) suudavad hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, kavandavad oma karjääri;
- 3) kasutavad korrektset ja väljendusrikast keelt, oskavad argumenteeritult väidelda;
- 4) mõtlevad kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;
- 5) valdavad vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
- 6) kasutavad matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;

- 7) omavad väljakujunenud maailmapilti ning teavad globaalprobleeme;
- 8) kasutavad nüüdisaegset tehnoloogiat, omavad seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes;
- 9) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositiooni, tunnetavad end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskavad konflikte vältida ja lahendada, käituvad tolerantselt;
- 10) hindavad heatasemelist kunsti, oskavad oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale;
- 11) elavad tervislikult, oskavad hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

2. ÕPPEKORRALDUS TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMIS

2.1. ÕPPEKORRALDUS PÕHIKOOLIS

Õppe-ja kasvatus korraldus põhikoolis lähtub riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ning erinevused on seotud kooli eripäraga.

Õppetöö põhikoolis toimub järgmiste õppevormide rakendamisel (PGS § 24 lg 5):

- Statsionaarne õpe
- Üksikud kaugõppe päevad õppeaasta vältel
- Osaline kaugõpe
- Kaugõpe

Kool võib rakendada osalist kaugõpet õpilaste ja koolitöötajate vaimse ja füüsilise turvalisuse ja tervise kaitseks (PGS § 44 lg 1). Kool võib rakendada kaugõpet hädaolukorra lahenduste plaani alusel (PGS § 45 lg 2, lg 3 alalõige 7).

2.1.1 KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED

2024/2025. õa.

Kooli eripäraks on ilmingimata reaalkallak, mis vajab tõhustamist ja järjepidevat esiletõstmist. Kool on pidevalt tegutsenud ja tegutseb selles suunas.

2. ja 5. klasside tunnijaotuses on valikainena lisatud üks matemaatika tund liikumisõpetuse arvelt hoolekogu nõusolekul.

Õppeained	1. kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
Vene keel		4	4		2	2	1	1	1
Kirjandus					2	2	2	2	2
Eesti keel teise keelena	6	4	4	5	5	5	5	5	5
Inglise keel			3	3	3	3	3	3	3
Matemaatika	4	4	4	4	5	5	5	4	5
Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		

Geograafia							1	2	2
Bioloogia							1	2	2
Keemia								2	2
Füüsika								2	2
Ajalugu					1	2	2	2	2
Inimeseõpetus		1	1		1	1	2		
Ühiskonnaõpetus						1		1	1
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	1,5	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	1	2	1,5						
Käsitöö ja kodundus; Tehnoloogiaõpetus				1	2	2	2	2	1
Liikumisõpetus	2	2	3	3	2	2	2	2	2
Kokku	18	21	25	21	27	30	30	32	32

- arvestades üleminekut eestikeelsele õppele 1. klassides on suurendatud eesti keele teise keele teise keelena tundide arv kahe tunni võrra
- arvestades kooli eripära 1., 2., 5. ja 9. klassides on suurendatud ühe võrra matemaatika tundide arv (1. klassis - vaba tundide ressursi arvelt, 2. ja 5. klassis - ühe liikumisõpetuse tunni arvelt tagades liikumisõpetuse kooliastme õpitulemuste saavutamise kahe tunniga, 9. klassis - vaba tundide ressursi arvelt)

2.1.2 VALIKAINED JA NENDE VALIMISE PÕHIMÕTTED

1. Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi valikainete loend on esitatud tabelis 1
2. Valikainete valimine on tingitud nii õpilaste huvidest ja võimetest ning ajanõuetest kui ka kooli võimalustest:

- 4. ja 5. klassides on lisatud valikainena “Eesti kirjandus”
- 2. klassides valikainena on lisatud inglise keel
- 1. ja 4. klassides valikainena pakutakse läbida ainet “Vene keel ja kultuur” mahuga 2 tundi nädalas, valikaine nimetus tuleneb sellest, et õpilaste seas, kelle lapsevanemad esitasid taotlusi valikaine õpetamisest, emakeel on vene keel

2024/2025. õa.

Valikained	I kooliaste			II kooliaste			III kooliaste		
	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
Eesti kirjandus				2	1				
Inglise keel		2							
Vene keel ja kultuur	2			2					

2.1.3 Kohustuslikud ained ja valikained 2024/2025. õa.

ÕPPEAINED	I			II			III		
	1. kl	2. kl	3. kl	4. kl	5. kl	6. kl	7. kl	8. kl	9. kl
Vene keel		4	4		2	2	1	1	1
Kirjandus					2	2	2	2	2
Eesti keel teise keelena	6	4	4	5	5	5	5	5	5
Inglise keel			3	3	3	3	3	3	3
Matemaatika	4	4	4	4	5	5	5	4	5
Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
Geograafia							1	2	2
Bioloogia							1	2	2

Keemia								2	2
Füüsika								2	2
Ajalugu					1	2	2	2	2
Inimeseõpetus		1	1		1	1	2		
Ühiskonnaõpetus						1		1	1
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	1,5	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	1	2	1,5						
Käsitöö ja kodundus; Tehnoloogiaõpetus				1	2	2	2	2	1
Liikumisõpetus	2	2	3	3	2	2	2	2	2
Eesti kirjandus				2	1				
Inglise keel		2							
Vene keel ja kultuur	2			2					
<u>Maksimaalne nädalakoormus</u>	20	23	25	25	28	30	30	32	32

2.1.4. 2024/2025. ÕPPEAASTA. Õppekeelte kasutamine õppeaineti

2.1.4.1 Ainete õpetamine eesti keeles 1.-9.klassides

Märkused:

eh – eestikeelne haridus

ea – eestikeelne aineõpe

t – eestikeelse ainealase terminoloogia kasutamine

eestikeelse haridusega klass

eesti keele süvaõppega klass

Aine	1. kl	2. kl	2.c	3. kl	3.c	4. kl	5. kl	5.c	6. kl	6.c	7. kl	7.c	8. kl	8.c	9. kl	9.c
Eesti keel teise keelena	eh	ea	ea	ea	ea	eh	ea	ea	ea	ea	ea	ea	ea	ea	ea	ea
Matemaatika	eh	t	t	t	t	eh	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
Loodusõpetus	eh	t	ea	t	ea	eh	t	ea	t	ea	t	ea				
Geograafia											t	t	t	t	t	t
Bioloogia											t	t	t	t	t	t
Inimeseõpetus		t	ea	t	ea		t	ea	t	ea	t	ea				
Ajalugu							t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
Muusika	eh	t	ea	t	ea	eh	t	ea	t	ea	t	ea	t	ea	t	ea
Kunst	eh	t	ea	t	ea	eh	t	ea	t	ea	t	ea	t	ea	t	ea
Tööõpetus	eh	t	ea	t	ea											
Käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus						eh	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
Liikumiseõpetus	eh	ea	ea	ea	ea	eh	t	ea	t	ea	t	ea	t	ea	t	ea
Füüsika													t	t	t	t
Keemia													t	t	t	t
Eesti kirjandus							ea	ea								
Ühiskonnaõpetus									t	t			t	t	t	t

Eestikeelne aineõpe 2024/2025 õppeaastal.

eestikeelse haridusega klass

Aine	1. kl	2. kl	3. kl	4. k	5. kl	6. kl	7. kl	8. kl	9. kl
Eesti keel teise keelena	4	4	4	5	5	5	5	5	5
Matemaatika	3			4					
Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
Geograafia									
Bioloogia									

Inimeseõpetus		1	1		1	1	2		
Ajalugu									
Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Kunst	2	1	1,5	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	1	2	1,5						
Käsitöö ja kodundus; Tehnoloogiaõpetus				1					
Liikumisõpetus	2	2	3	3	2	2	2	2	2
Füüsika									
Keemia									
Eesti kirjandus					1				
Ühiskonnaõpetus									
Tundide arv	15/15	13/20	14/25	18/21	13/26	13/30	13/30	9/32	9/31
%%	100	65	56	86	50	43	43	28	29

2.1.4.2. vene keeles õpetatavad ained

Vene keeles õpetatav aine	I kooliaste			II kooliaste			III kooliaste		
	1.k 1	2.k 1	3. kl	4. kl	5. kl	6. kl	7. kl	8. kl	9. kl
vene keel		*	*		*	*	*	*	*
kirjandus					*	*	*	*	*
matemaatika		*	*		*	*	*	*	*
loodusõpetus		*	*		*	*	*		
geograafia							*	*	*
bioloogia							*	*	*
keemia								*	*
füüsika								*	*
ajalugu					*	*	*	*	*
inimeseõpetus		*	*		*	*	*		
ühiskonnaõpetus						*		*	*

muusika		*	*		*	*	*	*	*
kunst		*	*		*	*	*	*	*
tööõpetus		*	*						
käsitöö ja kodundus					*	*	*	*	*
tehnoloogiaõpetus					*	*	*	*	*
liikumisõpetus					*	*	*	*	*

2.1.4.3. inglise keeles õpetatav aine

inglise keeles õpetatav aine	I kooliaste			II kooliaste			III kooliaste		
	1.kl	2.kl	3. kl	4. kl	5.k l	6. kl	7.k l	8. kl	9. kl
inglise keel		*	*	*	*	*	*	*	*

2.2. ÕPPEKORRALDUS GÜMNAASIUMIASTMES

Gümnaasiumiastmes õpe toimub kursustena. Üks kursus on 35 tundi.

Õppetöö gümnaasiumiastmes toimub järgmiste õppevormide rakendamisel (PGS § 24 lg 5):

1. Statsionaarne õpe
2. Üksikud kaugõppe päevad õppeaasta vältel
3. Osaline kaugõpe
4. Kaugõpe

Kool võib rakendada osalist kaugõpet õpilaste ja koolitöötajate vaimse ja füüsilise turvalisuse ja tervise kaitseks

(PGS § 44 lg 1). Kool võib rakendada kaugõpet hädaolukorra lahenduste plaani alusel (PGS § 45 lg 2, lg 3 alalõige 7).

2.2.1 ÕPPESUUNAD GÜMNAASIUMIS

Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumis on järgmised õppesuunad:

- keemia-matemaatika õppesuund
- sotsiaal-humanitaarainete õppesuund

Keemia-matemaatika õppesuund: 3 õppeaasta jooksul õpivad õpilased lisaks kohustuslikele kursustele (sh lai matemaatika kursus) ka selliseid valikaineid nagu: Planimeetria I. Kolmnurkade ja ringide geomeetria, Planimeetria II. Hulknurkade ja ringide geomeetria, Majandusmatemaatika elemendid, Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond, Elementide keemia, Keemiline praktikum, Uurimistöö alused, Arvuti kasutamine uurimistöös.

Sotsiaal-humanitaarainete õppesuund: 3 õppeaasta jooksul õpivad õpilased lisaks kohustuslikele kursustele (sh lai matemaatika kursus) ka selliseid valikaineid nagu: Eesti kultuuri ajalugu, Tõlketeooria, Praktiline eesti keele grammatika, Ärialane inglise keel, Uurimistöö alused, Arvuti kasutamine uurimistöös.

Eelnimetatud valikainete valimine on tingitud nii õpilaste huvidest ja võimetest ning ajanõuetest kui ka meie gümnaasiumi võimalustest.

2.2.2 ÕPPEPLAAN 2022-2025

2.2.2.1 Õppeplaani 2022-2025 Keemia-matemaatika suund

õppeaine	2022/2023 10.klass	2023/2024 11.klass	2024/2025 12.klass	kokku	õppekeel
Vene keel	2	2	2	6	vene
Kirjandus+ Eesti kirjandus	1+1	2	1	5	vene+ eesti
Eesti keel teise keelena	3	3	3	9	eesti
Inglise keel	3	4	4	11	inglise
Matemaatika	5	5	4	14	vene
Bioloogia	-	2	2	4	eesti
Keemia	2	1	-	3	vene
Füüsika	2	2	1	5	vene
Ajalugu	2	2	2	6	eesti
Ühiskonnaõpetus	-	1	1	2	eesti

Perekonnaõpetus	1	-	-	1	eesti
Muusika	1	1	1	3	eesti
Kunst	1	1	-	2	eesti
Liikumisõpetus	2	2	1	5	eesti
Loodusgeograafia	-	-	2	2	eesti
Inimgeograafia	-	1	-	1	eesti
Riigikaitse (teoreetiline kursus)	1p	1t	-	1	eesti
Majandusmatemaatika elemendid	-	-	1	1	eesti
Planimeetria I	-	-	1	1	eesti
Planimeetria II	-	-	1	1	eesti
Keemiline praktikum	1	1	-	2	eesti
Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond	1	-	-	1	eesti
Elementide keemia	-	-	1	1	eesti
Uurimistöö alused	1	-	-	1	vene
Arvuti kasutamine uurimistöös	-	1	-	1	vene
Eesti usuline maastik	1	-	-	1	eesti
Kehalised võimed ja liikumisoskused	-	-	1	1	eesti
Toiduainete tehnoloogia algkursus	2t	2p	-	2	eesti
Riigikaitse (Praktiline õpe välilaagris)	-	1p, 1t	-	1	eesti
Saksa keel	2	2	2	6	saksa
Teksti kirjutamise praktikum	1	1	1	3	eesti
Liiklusteooria	1	-	-	1	eesti
Suuline eesti keel	1	1	1	3	eesti
Kodulinn Tallinn	1	-	-	1	eesti
Globaliseeruv maailm	-	-	1	1	eesti

Karjääriõpetus	-	-	1	1	eesti
Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	-	-	2	2	vene
Kokku kursuseid	38t, 37p ee.k. 20t, 19p	37t, 38p ee.k. 18t, 19p	37 ee.k. 21	112 ee.k. 59	

2.2.2.2 Õppeplaan 2022-2025 Sotsiaal-humanitaarainete suund

õppeaine	2022/2023 10.klass	2023/2024 11.klass	2024/2025 12.klass	kokku	õppekeel
Vene keel	2	2	2	6	vene
Kirjandus+ Eesti kirjandus	1+1	2	1	5	vene+ eesti
Eesti keel teise keelena	3	3	3	9	eesti
Inglise keel	3	4	4	11	inglise
Matemaatika	5	5	4	14	vene
Bioloogia	-	2	2	4	eesti
Keemia	2	1	-	3	vene
Füüsika	2	2	1	5	vene
Ajalugu	2	2	2	6	eesti
Ühiskonnaõpetus	-	1	1	2	eesti
Perekonnaõpetus	1	-	-	1	eesti
Muusika	1	1	1	3	eesti
Kunst	1	1	-	2	eesti
Liikumisõpetus	2	2	1	5	eesti
Loodusgeograafia	-	-	2	2	eesti
Inimgeograafia	-	1	-	1	eesti
Riigikaitse (teoreetiline kursus)	1p	1t	-	1	eesti
Eesti kultuuri ajalugu	-	-	1	1	eesti
Ärialane inglise keel	1	1	1	3	inglise

Uurimistöö alused	1	-	-	1	vene
Arvuti kasutamine uurimistöös	-	1	-	1	vene
Eesti usuline maastik	1	-	-	1	eesti
Kehalised võimed ja liikumisuskused	-	-	1	1	eesti
Riigikaitse (Praktiline õpe välilaagris)	-	1p, 1t	-	1	eesti
Toiduainete tehnoloogia algkursus	2t	2p	-	2	eesti
Saksa keel	2	2	2	6	saksa
Karjääriõpetus	-	-	1	1	eesti
Teksti kirjutamise praktikum	1	1	1	3	eesti
Praktiline eesti keele grammatika	-	1	1	2	eesti
Suuline eesti keel	1	1	1	3	eesti
Tõlketeooria	1	1	1	3	eesti
Kodulinn Tallinn	1	-	-	1	eesti
Globaliseeruv maailm	-	-	1	1	eesti
Liiklusteooria	1	-	-	1	eesti
Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	-	-	2	2	vene
Kokku kursuseid	38t, 37p ee.k. 19t, 18p	39t, 40p ee.k. 19t, 20p	37 ee.k. 20	114 ee.k. 58	

2.2.3 ÕPPEPLAAN 2023-2026

2.2.3.1 Õppeplaan 2023-2026 Keemia-matemaatika suund

õppeaine	2023/2024 10.klass	2024/2025 11.klass	2025/2026 12.klass	kokku	õppekeel
Vene keel	2	2	2	6	vene

Kirjandus+ Eesti kirjandus	1+1	2	1	5	vene+ eesti
Eesti keel teise keelena	3	3	3	9	eesti
Inglise keel	3	4	4	11	inglise
Matemaatika	5	5	4	14	vene
Bioloogia	-	2	2	4	eesti
Keemia	2	1	-	3	vene
Füüsika	2	2	1	5	vene
Ajalugu	2	2	2	6	eesti
Ühiskonnaõpetus	-	1	1	2	eesti
Perekonnaõpetus	1	-	-	1	eesti
Muusika	1	1	1	3	eesti
Kunst	1	1	-	2	eesti
Liikumisõpetus	2	2	1	5	eesti
Loodusgeograafia	-	-	2	2	eesti
Inimgeograafia	-	1	-	1	eesti
Riigikaitse (teoreetiline kursus)	1p	1t	-	1	eesti
Majandusmatemaatika elemendid	-	-	1	1	eesti
Planimeetria I	-	-	1	1	eesti
Planimeetria II	-	-	1	1	eesti
Keemiline praktikum	1	1	-	2	eesti
Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond	1	-	-	1	eesti
Elementide keemia	-	-	1	1	eesti
Uurimistöö alused	1	-	-	1	vene
Arvuti kasutamine uurimistöös	-	1	-	1	vene
Eesti usuline maastik	1	-	-	1	eesti
Kehalised võimed ja liikumisoskused	-	-	1	1	eesti

Riigikaitse (Praktiline õpe välilaagris)	1p	1t	-	1	eesti
Toiduainete tehnoloogia algkursus	2t	2p	-	2	eesti
Saksa keel	2	2	2	6	saksa
Teksti kirjutamise praktikum	1	1	1	3	eesti
Liiklusteooria	1	-	-	1	eesti
Suuline eesti keel	1	1	1	3	eesti
Kodulinn Tallinn	1	-	-	1	eesti
Globaliseeruv maailm	-	-	1	1	eesti
Karjääriõpetus	-	-	1	1	eesti
Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	-	-	2	2	vene
Kokku kursuseid	38 ee.k. 20	37 ee.k. 18	37 ee.k. 21	112 ee.k. 59	

2.2.3.2 Õppeplaan 2023-2026 Sotsiaal-humanitaarainete suund

õppeaine	2023/2024 10.klass	2024/2025 11.klass	2025/2026 12.klass	kokku	õppekeel
Vene keel	2	2	2	6	vene
Kirjandus+ Eesti kirjandus	1+1	2	1	5	vene+ eesti
Eesti keel teise keelena	3	3	3	9	eesti
Inglise keel	3	4	4	11	inglise
Matemaatika	5	5	4	14	vene
Bioloogia	-	2	2	4	eesti
Keemia	2	1	-	3	vene
Füüsika	2	2	1	5	vene
Ajalugu	2	2	2	6	eesti
Ühiskonnaõpetus	-	1	1	2	eesti

Perekonnaõpetus	1	-	-	1	eesti
Muusika	1	1	1	3	eesti
Kunst	1	1	-	2	eesti
Liikumisõpetus	2	2	1	5	eesti
Loodusgeograafia	-	-	2	2	eesti
Inimgeograafia	-	1	-	1	eesti
Riigikaitse (teoreetiline kursus)	1p	1t	-	1	eesti
Eesti kultuuri ajalugu	-	-	1	1	eesti
Ärialane inglise keel	1	1	1	3	inglise
Uurimistöö alused	1	-	-	1	vene
Arvuti kasutamine uurimistöös	-	1	-	1	vene
Eesti usuline maastik	1	-	-	1	eesti
Kehalised võimed ja liikumisoskused	-	-	1	1	eesti
Riigikaitse (Praktiline õpe välilaagris)	1p	1t	-	1	eesti
Toiduainete tehnoloogia algkursus	2t	2p	-	2	eesti
Saksa keel	2	2	2	6	saksa
Karjääriõpetus	-	-	1	1	eesti
Teksti kirjutamise praktikum	1	1	1	3	eesti
Praktiline eesti keele grammatika	-	1	1	2	eesti
Suuline eesti keel	1	1	1	3	eesti
Tõlketeooria	1	1	1	3	eesti
Kodulinn Tallinn	1	-	-	1	eesti
Globaliseeruv maailm	-	-	1	1	eesti
Liiklusteooria	1	-	-	1	eesti

Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	-	-	2	2	vene
Kokku kursuseid	38 ee.k. 19	39 ee.k. 19	37 ee.k. 20	114 ee.k. 58	

2.2.4 ÕPPEPLAAN 2024-2027

2.2.4.1 Õppeplaan 2024-2027 Keemia-matemaatika suund

õppeaine	2024/2025 10.klass	2025/2026 11.klass	2026/2027 12.klass	kokku	õppekeel
Vene keel	2	2	2	6	vene
Kirjandus+ Eesti kirjandus	1+1	2	1	5	vene+ eesti
Eesti keel teise keelena	3	3	3	9	eesti
Inglise keel	3	4	4	11	inglise
Matemaatika	5	5	4	14	vene
Bioloogia	-	2	2	4	eesti
Keemia	2	1	-	3	vene
Füüsika	2	2	1	5	vene
Ajalugu	2	2	2	6	eesti
Ühiskonnaõpetus	-	1	1	2	eesti
Perekonnaõpetus	1	-	-	1	eesti
Muusika	1	1	1	3	eesti
Kunst	1	1	-	2	eesti
Liikumisõpetus	2	2	1	5	eesti
Loodusgeograafia	-	-	2	2	eesti
Inimgeograafia	-	1	-	1	eesti
Riigikaitse (teoreetiline kursus)	1p	1t	-	1	eesti
Majandusmatemaatika elemendid	-	-	1	1	eesti
Planimeetria I	-	-	1	1	eesti
Planimeetria II	-	-	1	1	eesti

Keemiline praktikum	1	1	-	2	eesti
Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond	1	-	-	1	eesti
Elementide keemia	-	-	1	1	eesti
Uurimistöö alused	1	-	-	1	vene
Arvuti kasutamine uurimistöös	-	1	-	1	vene
Eesti usuline maastik	1	-	-	1	eesti
Kehalised võimed ja liikumisoskused	-	-	1	1	eesti
Riigikaitse (Praktiline õpe välilaagris)	1p	1t	-	1	eesti
Toiduainete tehnoloogia algkursus	2t	2p	-	2	eesti
Saksa keel	2	2	2	6	saksa
Teksti kirjutamise praktikum	1	1	1	3	eesti
Liiklusteooria	1	-	-	1	eesti
Suuline eesti keel	1	1	1	3	eesti
Kodulinn Tallinn	1	-	-	1	eesti
Globaliseeruv maailm	-	-	1	1	eesti
Karjääriõpetus	-	-	1	1	eesti
Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	-	-	2	2	vene
Kokku kursuseid	38 ee.k. 20	37 ee.k. 18	37 ee.k. 21	112 ee.k. 59	

2.2.4.2 Õppeplaan 2024-2027 Sotsiaal-humanitaarainete suund

õppeaine	2024/2025 10.klass	2025/2026 11.klass	2026/2027 12.klass	kokku	õppekeel
Vene keel	2	2	2	6	vene
Kirjandus+ Eesti kirjandus	1+1	2	1	5	vene+ eesti

Eesti keel teise keelena	3	3	3	9	eesti
Inglise keel	3	4	4	11	inglise
Matemaatika	5	5	4	14	vene
Bioloogia	-	2	2	4	eesti
Keemia	2	1	-	3	vene
Füüsika	2	2	1	5	vene
Ajalugu	2	2	2	6	eesti
Ühiskonnaõpetus	-	1	1	2	eesti
Perekonnaõpetus	1	-	-	1	eesti
Muusika	1	1	1	3	eesti
Kunst	1	1	-	2	eesti
Liikumisõpetus	2	2	1	5	eesti
Loodusgeograafia	-	-	2	2	eesti
Inimgeograafia	-	1	-	1	eesti
Riigikaitse (teoreetiline kursus)	1p	1t	-	1	eesti
Eesti kultuuri ajalugu	-	-	1	1	eesti
Ärialane inglise keel	1	1	1	3	inglise
Uurimistöö alused	1	-	-	1	vene
Arvuti kasutamine uurimistöös	-	1	-	1	vene
Eesti usuline maastik	1	-	-	1	eesti
Kehalised võimed ja liikumisoskused	-	-	1	1	eesti
Riigikaitse (Praktiline õpe välilaagris)	1p	1t	-	1	eesti
Toiduainete tehnoloogia algkursus	2t	2p	-	2	eesti
Saksa keel	2	2	2	6	saksa
Karjääriõpetus	-	-	1	1	eesti
Teksti kirjutamise praktikum	1	1	1	3	eesti

Praktiline eesti keele grammatika	-	1	1	2	eesti
Suuline eesti keel	1	1	1	3	eesti
Tõlketeooria	1	1	1	3	eesti
Kodulinn Tallinn	1	-	-	1	eesti
Globaliseeruv maailm	-	-	1	1	eesti
Liiklusteooria	1	-	-	1	eesti
Ettevalmistus matemaatika riigieksamiks	-	-	2	2	vene
Kokku kursuseid	38 ee.k. 19	39 ee.k. 19	37 ee.k. 20	114 ee.k. 58	

3. LOOV-, PRAKTILISE JA UURIMISTÖÖ JUHENDAMISE KORD TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMIS

3.1 PÕHIMÕTTED JA TEMAATILISED RÕHUD:

Kõik 8. ja 11. klasside õpilased on kohustatud koostada/läbi viia loov-, praktiline või uurimistöö. Töö täitmiseks võib osaleda grupp õpilasi (ka terve klass). Teemad töö kirjutamiseks/täitmiseks pakub kool.

Töö põhineb läbivatel teemadel: „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”, „Keskkond ja jätkusuutlik areng”, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”, „Kultuuriline identiteet”, „Teabekeskond”,

„Tehnoloogia ja innovatsioon”, „Tervis ja ohutus”, „Väärtused ja kõlblus” või õppeainete lõiminguks.

Samuti iga õpilane võib pakkuda ka oma teema. Gümnaasiumi direktori käskkirjaga määratakse üldkoordinaator(õppealajuhataja), koordinaatorid klassiti (klassijuhatajad), samuti ka tööde juhendajad ja retsensendid. Töö juhendajaks võib olla iga koolitöötaja. Õppeaasta esimesel aineseksiooni koosolekul kõik õpetajad esitavad arutluseks oma loov-, praktiliste ja uurimistööde teemad. Õpetajad esitavad tööde temaatikat üldkoordinaatorile. Teemade loetelu pakutakse 8. ja 11. klasside klassijuhatajatele, kes annavad õpilastele edasi pakutud tööde loetelu.

Teema lõpliku valiku (kooli poolt pakutud teemadest või iseseisvalt valitud) teeb õpilane 1.veerandi viimase nädala jooksul.

Töö juhendamine toimub õpilase (õpilaste) ja õpetaja poolt kokkulepitud ajal.

Õpilastöö juhendaja esitab kirjalikult oma arvamust õpilastööst kooli komisjonile.

3.2 PRAKTILISE TÖÖ KOOSTAMISE/TÄITMISE KORD

3.2.1 Üldsätted

Praktilise töö eesmärkideks on õpilaste iseseisva, kriitilise ja loogilise mõtlemise arendamine; teoreetiliste teadmiste kasutamine praktilise tegevuse täitmisel, oskus töötada õppe-, teadus- ja teatmekirjandusega; saadud teadmiste, oskuste ja vilumuste kindlam omandamine.

Praktiliste tööde liigid:

- Töö muusikas - muusikapala (loomine ja/või esitamine)
- Töö kunstis – maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, film, animatsioon jne
- Töö tehnoloogias ja käsitöös- toode ,mis on õpilase/õpilaste kätega loodud
- Klassivälised üritused sh ka õppeaines.

3.3 TÖÖ KOOSTAMINE/TÄITMINE

Töö teema pakutakse õpilasele kooli poolt klassijuhataja kaudu, samuti võib õpilane ise ka teema pakkuda. Töö teema peab olema selgelt ja konkreetselt sõnastatud. Pärast teema valikut määratletakse töö eesmärk.

Peale praktilist osa peab olema esitatud ka kirjalik osa.

Kirjalikus osas peab olema esitatud:

- Sissejuhatus (miks valitud teema on õpilasele huvitav, mis on töö eesmärk)
- Praktilise töö läbiviimine (esitus, esitamine, valmistoode jne). Võivad olla näidatud fotod, video jne
- Lõppsõna (kas eesmärk oli saavutatud, mida andis õpilasele antud praktilise töö täitmine jne)

3.4. UURIMISTÖÖ KOOSTAMISE KORD

3.4.1 Üldsätted

Uurimistöö eesmärgiks õpilaste iseseisva, kriitilise ja loogilise mõtlemise arendamine, analüüsi ja sünteesivõimuste arendamine, oskuse töötada õppe-, teadus- ja teatmekirjandusega arendamine.

Uurimistöös võib kasutada teiste autorite arvamust ja kokkuvõtteid (kindlasti peab viitama informatsiooni algallikale), kuid tuleb võrrelda ja analüüsida neid kokkuvõtteid, peab tegema oma järeldusi (pakkumisi, üldistusi jne).

3.4.2 Töö koostamine

3.4.2.1 Teema valik ja eesmärgi püstitamine

Töö teema pakub kool õpilasele klassijuhataja kaudu, ka õpilane ise võib oma teema klassijuhatajale pakkuda. Töö teema peab olema täpselt ja konkreetselt sõnastatud. Pärast teema valikut määratakse töö eesmärk. Töö eesmärgiga võib siduda töö hüpoteesi, st teesid, mida eeldatakse tõestada. Tööülesanded tulenevad töö hüpoteesist ning näitavad, mida tuleb probleemi lahendamiseks ja eesmärgi saavutamiseks teha.

3.4.2.2. Töö ülesehitus

1) Sissejuhatus

Selles osas antakse probleemi kaasaegse seisundi lühike iseloomustus, põhjendatakse tehtud

töö aktuaalsust, selle teaduslik ja praktiline tähendus, sõnastatakse eesmärgid, loetletakse uurimistöö meetodid.

Võib samuti näidata ka töö ülesehituse skeemi. Sissejuhatuse maht ei tohi ületada 1/10 osa töö põhimahust.

2) Põhiosa

See töö osa koosneb tavaliselt kolmest alaosast.

Esimeses alaosas (teoreetiline osa) antakse kirjanduse ülevaade uuriva probleemi kohta mitme algallikate analüüsi alusel (mis on teada antud momendiks uuritud nähtusest, mis suunas see varem on uuritud).

Teises alaosas (praktiline osa) kirjeldatakse, mida ja kuidas autor tegi tõstatatud hüpoteesi tõendamiseks (probleemi

analüüs). Kirjeldatakse uurimise meetodikat (jälginine, eksperiment, küsitlus, protsesside kirjeldus nende tekkimise

käigus, statistiline analüüs, sotsioloogilised uuringud, leksika analüüs jne).

Kolmandas alaosas (tulemuste analüüs) kirjeldatakse uurimuse tulemusi (joonistused, skeemid, diagrammid, statistilised andmed, võrdlev analüüs) ning nende põhjendust, kus peab kajastust leidma autori isiklik arvamus ning tema suhtumine uurimuse tulemustesse.

3) Lõppsõna

Tehakse kokkuvõtte tööst, sõnastatakse tulemused ja järeldused, antakse praktilisi soovitusi ning määratakse tulevaste uurimiste perspektiivid.

4) Infoallikad (kasutatud kirjandus)

Kasutatud kirjanduse maht näitab materjali mahu, millega töötas õpilane uurimistöö käigus (mainitakse ainult need materjalid, millele autor viidab). Infoallikateks võivad olla monograafiad, artiklite kogumikud, teaduslikud ajakirjad, andmebaasid Internetis jne).

Allikate nimekirja vormistamises kõigepealt loetletakse kirjandus (autor, raamatu nimetus, linn, kirjastus, aasta), seejärel teised allikad. Nimekiri loendatakse ja nummerdatakse tähestikulises järjekorras autorite perekonnanime järgi. Kui allikas ei ole autor nimetatud, siis nimekirjas see allikas saab koha vastavalt oma pealkirjale.

5) Lisad

Lisad - illustratiivne lisamaterjal, mis on töö põhiosaga seotud (tabelid, graafikud, joonistused, pildid, ankeetide vormid jne). Antud osa ei ole kohustuslik (soovitatakse uurimistöö suure mahu puhul).

6) Töö loogiline ülesehitus:

1. Tiitelleht
2. sisukord
3. sissejuhatus
4. Sisu alaosade kaupa (teoreetiline osa, praktiline osa, tulemuste analüüs)
5. Lõppsõna
6. Infoallikad (kirjanduse loetelu)
7. lisad (vajadusel)
8. resümees (riigikeeles)

7) Töö stiil ja keel

Töö tuleb vormistada vastavalt ortograafia ja ortoepia eeskirjadele. On tähtis järgida teatud stiili ning olla korrektne sõnade valikul. Jutustuse maneer peab olema ühesugune kogu töö jooksul, peab vältima igapäevakõne stiili.

3.5 UURIMISTÖÖ VORMISTAMISE KORD

3.5.1 Üldsätted

Uurimistöö peab olema esitatud trükitult (arvutis) A4 formaadis, kasutatakse ainult üks lehepool, trükise suurus on 12, Times New Roman, Normal, teksti ühtlustamine lehe laiuse pidi, vahe ridade vahel on 1,5. Äärte suuruseks on ülevalt ja alt-2sm, vasakult-3-4 sm, paremalt-1-2 sm.

Kõik leheküljed alates tiitellehest nummerdatakse. Lehekülje number pannakse alla. Tiitellehel lehekülje numbrit ei panda. Iga uus osa (sissejuhatus, töö osad, allikate loetelu, lisad) alustatakse uuest leheküljest. Pealkiri trükitakse rasvaselt, paigaldatakse rea algusele, punkti pealkirja lõpus ei panda. Vahe pealkirja ja teksti vahel peab olema vähemalt üks vahe.

3.5.2 Tiitelleht

Tiitellehel peavad olema järgmised andmed:

1. Õppeasutuse nimetus
2. Autori ees- ja perekonnanimi
3. Klass

4. Töö nimetus sõnata „teema” ja jutumärkideta
5. Töö liik (uurimistöö jne) ja õppeaine
6. Juhendaja ees- ja perekonnanimi
7. Linna nimetus ja töö kirjutamise aasta Tiitellehe kirja suurus ei oma erilist tähtsust.

3.5.3 Sisukord (sisu)

Sisukord (sisu) paigaldatakse pärast tiitellehte. Sisukorras tuuakse välja kõik töös olemasolevad pealkirjad ning näidatakse leheküljed, millest töö osad algavad. Sisukorra pealkirjad peavad täpselt kordama pealkirju töö tekstis. Sissejuhatus, lõppsõna, lisad ja resümee sisukorras(sisu) ei nummerdata.

3.5.4 Viited

Kui töö sisaldab tsitaate või viiteid ütlustele, on vaja näidata allika number nimekirjas ja lehekülje number Ruut-või ümmargustes märkides tsitaadi või viite lõpus.

3.6 ÕPILASTÖÖ RETSENSEERIMISE KAITSMISE/ESITLEMISE JA HINDAMISE KORD

Loov-, praktilise ja uurimistöö kaitsmiseks/esitlemiseks lubatakse õpilane, kes ettenähtud ajaks esitas juhendajale ja retsensendile oma uurimistöö.

Õpilastöö juhendaja esitab oma arvamuse töö kohta kooli eksamikomisjonile kirjalikus vormis. Retsensent esitab kirjaliku retsensiooni õpilasele ja kooli eksamikomisjonile. Retsensent hindab lähtudes uurimistöö sisust järgmist: töö sisu vastavus teemale, ülesehituse loogilisus, autori arvamus, vastava temaatikaga kirjanduse kasutamine, töö originaalsus, keele kasutuse ja töö vormistamise korrektsus. Ta märgib töö tugevaid ja nõrku külgi, esitab küsimusi ja annab soovitusi edaspidiseks uuringuks.

Kaasautorluse korras õpilastöö kaitsmisel/esitlemisel osalevad kõik grupi liikmed.

Õpilane esitleb oma tööd suulise ettekanena ning selleks antakse talle aega (u 10 min).

Töö kaitsmiseks võib õpilane kasutada ette valmistatud slaidiesitlust.

Kirjalik/teoreetiline osa ning suuline kaitsmise osa peavad andma piisava pildi nii töö loomise protsessist kui ka selle lõpptulemusest.

Lõpphinne kajastab:

- * õpilase tegevust töö ettevalmistust
- * töö hinnangut (koos kirjaliku osaga)
- * õpilase esinemist töö kaitsmisel/esitamisel

Hinnang antakse:

O **Töö sisule:** töö vastavus teemale, püstitatud eesmärkide saavutamine jne

o **Praktilise/uurimistöö protsessile:** õpilase algatus teema valikul, ajagraafiku jälgimine, kokkulepete täitmine, ideede rohkus, suhtlemisoskus

- **Praktilise/uurimistöö vormistamisele:** teksti, jooniste, graafikute ja tabelite, allikate ja viidete korrektne vormistamine
- **Praktilise/uurimistöö kaitsmisele/esitlemisele:** kaitsmise ülesehitus, esitlus, kõne tempo, näitlikkus, illustratiivsus, kontakt kuulajatega.

4. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE KORRALDAMINE TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMIS

Klassijuhatajad või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajadusel kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

Õpilase võimete ja annete maksimaalseks arendamiseks valib õpetaja sobivad õpetamismeetodid ning korraldab diferentseeritud õppe. Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium tagab andekatele õpilastele või õpilastele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Kui õpilane mingil põhjusel ei saa õppekavaga hakkama, siis töötatakse tema jaoks välja individuaalne õppeplaani eeldatavate õpitulemuste saavutamiseks.

Vajadusel nõustab kool õpilase vanemat selles, mis on seotud õpilase arengu toetamisega ja õppimisega kodus. Vajalikku infot õpiedukuse kohta saavad lapsevanemad e-päevikust, aineõpetajate konsultatsioonidest, mis on avalikustatud kooli veebileheküljel. Vajadusel saavad lastevanemad pöörduda õpetajate poole ametliku e-posti teel või e-päeviku kaudu.

Kool korraldab õpilaste ja lastevanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

Kool tagab õpilastele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise printsiipe ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja ning aineõpetajad iga õppeaasta algul. Õppeveerandi, poolaasta või kursuse alguses teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise tähtsused ja vormid.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi hindamiskord, õppekirjandus, õppeprotsessi korraldamisega seotud küsimused, lisamaterjalid õppimiseks pannakse välja kooli veebileheküljele.

5. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE PEDAGOOGILINE JUHENDAMINE JA NENDE ÕPPE KORRALDAMINE TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMIS

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium on valmis rakendama õppe- ja kasvatustegevuses meetmeid haridusliku erivajadusega õpilase arengu toetamiseks, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitusi.

Hariduslike erivajadustega õpilaste pedagoogiline juhendamine ja nende õppe korraldamine põhineb järgmistel printsiipidel:

- hariduslike erivajadustega õpilase tunnetus- ja mõtteprotsesside arvestamine;
- hariduslike erivajadustega õpilase õppekoormuse vastavus tema vanusele, jõuvarudele ja vajadustele;
- diferentseerimine – selliste õpiülesannete kasutamine, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastemega õppida, arvestades sealjuures igäühe individuaalsust;
- kooli koostöö õpilase ja tema vanematega;
- õppe- ja kasvatusprotsessi ühtsus.

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis lähtutakse haridusliku erivajadustega õpilaste õppekorralduse täitmisel põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (PGS).

Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul elukohajärgse kooli tavaklassis koolis kehtestatud õppekava alusel. HEV-õpilaste õpe peab olema paindlik, õpilaste eeldustele ja vajadustele kohandatud.

Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes aineõpetaja poolt koostatud töökavas.

Käesoleva korra tugisüsteemi osalejad on laiemas mõttes kõik Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi õpilastega kokku puutuvad töötajad. Tugisüsteemi tegevust koordineerib Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi tugimeeskond, kuhu kuuluvad HEV õppe koordineerija ja tugispetsialistid, sh logopeed, eripedagoog, koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, õpiabirühmaõpetaja.

Tugimeeskonna liikmetel on võimalus kaasata oma töösse teisi spetsialiste ja kolleege.

Tugimeeskonna liikmed teostavad oma tegevust vastavalt temaatilisele tööplaanile, mis on kooskõlas gümnaasiumi õppeaasta üldtööplaaniga.

5.1 Andekas õpilane koolis

Andekas õpilane on I-XII klassi õpilane, kes omab keskmisest kõrgemaid võimeid. Need on näiteks üldine intellektuaalsus, akadeemilisus, loomingulisus, liidrivõimed ja spordialane võimekus.

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest Tallinna linnas, üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel.

Andeka lapse väljaselgitamisele ja erivajadusele pööravad tähelepanu aineõpetajad, ringijuhid, klassijuhatajad, lapsevanemad. Õpetaja edastab infot õpilastele väljaspool kooli toimuvatest ainealastest üritustest ja olümpiaadidest ning suunab õpilasi koolivälistest tegevustest osa võtma.

Kõrgematest vaimsetest võimetest, eriandekusest, tugevast motivatsioonist või loomingulisusest tuleneva haridusliku erivajadusega õpilasel on võimalik:

- ainetundides lahendada keerukama raskusastmega ülesandeid;
- saada individuaalseid konsultatsioone;
- osaleda aineringides;
- osaleda aineolümpiaadidel, -võistlustel ja õpilasprojektides;
- saada õpetajapoolset juhendamist ja nõustamist aineolümpiaadiks ja -võistluseks valmistumisel;
- esineda ülekoollistel sündmustel;
- saada aineõpetajatelt konsultatsioone oma silmaringi avardamise võimaluste ning õppeainealaste teadmiste süvendamise kohta;
- esindada kooli spordivõistlustel.

Andekate õpilaste puhul rakendatakse vajadusel individuaalset õppeplaani.

5.2 Kooli tugisüsteemi spetsialistid

5.2.1. HEV õppe koordinaator (HEVKO)

PGS § 47 lg 4 kohaselt haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEV koordineerija) toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega. Ta toetab õpetajat töös haridusliku erivajadusega õpilastega, korraldab koostööd tugisüsteemi spetsialistide vahel, määrab koostöös spetsialistidega sobiva õpiabi vormi ja jälgib/hindab õpiabi tõhusust, suunab õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi. Tulenevalt vajadusest teavitab ja nõustab HEV koordineerija lapsevanemat, teeb ettepanekuid juhtkonnale vajalike meetmete rakendamiseks, koordineerib tugisüsteemi koostööd asutuses ning selle väliselt.

HEV koordinaatori ülesanded on:

- aidata kaasa kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilaste sotsiaalsele arengule ja toimetulekule;
- võrgustiku loomine last ümbritsevate ametkondade vahel;
- võrgustikutöö korraldamine kooli tasandil, koostöö linna võrgustikuga;
- hariduslike erivajadustega õpilaste õppe- ja tugiteenustele suunamise koordineerimine;
- tegelemine õpi-, käitumis- ja kohanemiskustega õpilastega;
- tehtava töö koordineerimine ja analüüsimine;

- HEV-õpilaste tunnijaotus- ja tunniplaanide koostamine, õppetundide üle arvestuse pidamine;
- ettepanekute tegemine kooli juhtkonnale;
- vastava dokumentatsiooni korralik pidamine ja seire.

5.2.2. Klassijuhataja/aineõpetaja

PGS § 37 lg 1 kohaselt õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt.

Klassijuhataja/ aineõpetaja ülesanded on:

- kujundada salliv õpikeskkond;
- toetada õpilase positiivset enesehinnangut ja kujundada enesearendamise motivatsiooni;
- märgata lapse probleemi ja anda soovitusi spetsialisti poole pöördumiseks;
- analüüsida õpilase arengut;
- jälgida lapsi igapäevatoimingutes, pedagoogi poolt suunatud tegevustes;
- toetada suuremat abi vajavaid õpilasi (võimalusel õpilase individuaalne juhendamine väljaspool klassi);
- koostöös tugimeeskonna liikmetega selgitada välja õpilased, kellel on raskusi tunnitegevusega toimetulekul ja teavitada vajalikest meetmetest lapsevanemaid;
- täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

5.2.3. Kooli tervishoiutöötaja (kooliõde)

Kooliõe ülesanded on:

- teostada õpilaste tervisekontroll 1., 3., 7. ja 11. klassis, vajadusel teavitada kooliõde lapsevanemat võimalikest kõrvalekalletest lapse arengus;
- teha õpilaste vaksineerimine iga õpilase individuaalse vaksineerimisgraafiku järgi;
- tegeleda õpilastega, kel on rühihäired, lühinägelikkus, kaaluprobleemid jne;
- tervisekasvatuse – individuaalne nõustamine;
- osutada esmaabi;
- jälgida tervisekaitsealaste nõuete täitmist koolis (õppekoormus, koolikeskkond jne);
- nõustada õpilasi, lapsevanemaid ja koolipersonali terviseküsimustes.
- vajadusel täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

5.2.4. Psühholoog

Psühholoogi ülesanded on:

- nõustada ja toetada õpilasi koolis hakkamasaamisel;
- toetada psühholoogiliste probleemide lahendamisel (suhteprobleemid, pereprobleemid, käitumisprobleemid, kohanemiskasvatus, toimetulek ärevuse, hirmude ja koolistressiga);
- õpioskuste arendamine;
- nõustada õpilasi individuaalselt või grupiti;
- hinnata õpilase arengut mõjutavaid tegureid (testimine, vaatlemine, intervjuerimine, hindamistulemuste analüüs) ning sellest lähtuvalt lapse arengu toetamiseks vajaliku sekkumise kavandamine (nõustamine, konsulteerimine);
- osaleda last ümbritsevas koostöövõrgustikus ja vajadusel suunata õpilasi teiste spetsialistide poole;

- pakkuda teavet erinevate abi ja info saamise võimaluste kohta;
- teha koostööd lapsevanemate, õpetajate ja teiste spetsialistidega lapse arengu toetamisel;
- nõustada lapsevanemaid, selgitades neile lapse õppimist ja käitumist mõjutavaid tegureid ning abistades uute kasvatusvõtete ja lahenduste leidmisel, mis toetaks lapse normaalset isiksuslikku arengut ning oma igapäevaelu ja kohustustega toimetulekut;
- osutada psühholoogilist abi HEV õpilastele vastavalt nõustamiskomisjoni otsustele;
- täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

5.2.5. Sotsiaalpedagoog

Kõikidele HEV õpilastele võimaldatakse sotsiaalpedagoogiline abi.

Sotsiaalpedagoogi ülesanded on:

- osaleda HEV õpilaste väljaselgitamisel ja tegeleda nende peredega;
- abistada õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ja jälgida koolikohustuse täitmist;
- osutada abi HEV õpilaste klassi kollektiiviga kohanemisel, teha ennetustööd koolikiusamise valdkonnas ja abistada konfliktsituatsioonide väljaselgitamisel ja lahendamisel;
- vajadusel esindada HEV õpilasi väljaspool kooli;
- osutada sotsiaal-pedagoogilist abi HEV õpilastele vastavalt nõustamiskomisjoni otsustele, sh vajaliku käituviskava koostamine;
- täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

5.2.6. Eripedagoog

Eripedagoogi ülesandeks on:

- teha kindlaks õpilase arengu- ja õpioskuste tase ja tema arengut mõjutavate tegurid ning välja selgitada õpivajadusi;
- juhendada õpetajaid ja nõustada õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel;
- nõustada lapsevanemaid erivajadusega õpilase arendamisel ja tema toimetuleku toetamisel;
- koostöös klassiõpetaja, aineõpetaja ja teiste spetsialistidega teha ettepanekud õpiabi vajavate õpilaste parandus- või kasvatustundide suunamiseks;
- ette valmistada õpiabirühma- või individuaaltunnid ja läbi viia õppeasutuses vastavalt nõustamiskomisjoni otsustele;
- täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

5.2.7. Õpiabirühmaõpetaja

Õpiabirühmaõpetaja ülesandeks on:

- selgitada koos aineõpetajaga välja õpiabi vajavad õpilased;
- toetada ja nõustada aineõpetajaid väljaselgitamisel;
- aidata õpilasel ajutiste raskustega õppetöös hakkama saada;
- osaleda HEV õpilase kognitiivsete võimete arendamises;
- koostada õppeplan, anda tagasiside klassijuhatajale ja vanematele, täita saatedokumentatsiooni;
- täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

5.2.8. Logopeed

Logopeedi ülesandeks on:

- õpilase kommunikatsioonivõime hindamine;
- kommunikatsioonihäiretega õpilaste väljaselgitamine, nende suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine ning neile sobiva suhtluskeskkonna soovitamine;
- õpetajate toetamine õpilaste kommunikatsioonivõime arendamisel, taastamisel ning kompenseerimisel;
- diagnoosida abi vajavaid õpilasi ja selgitada välja kõnehäiretega õpilasi;
- komplekteerida logopeedilise abi rühmad koostöös klassijuhatajaga;
- teha koostööd kooli juhtkonna, õpetajate, lapsevanemate ja erialaspetsialistidega, et leida parimad võimalused lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamiseks;
- osutada logopeedilist abi HEV õpilastele vastavalt nõustamiskomisjoni otsustele;
- täita HEV-õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaart.

6. PÕHIKOOLI JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORD

6.1 Põhikooli lõpetamine

6.1.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

6.1.2. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

6.1.3. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

6.1.4. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaine „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

6.1.5. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

6.2. Gümnaasiumi lõpetamise kord

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium annab gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele:

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
- 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.
- 5) Hariduslike erivajadustega õpilastele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

7. ÕPPEKAVA LÄBIVAD TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

7.1 Läbivad teemad ja nende aspektid

Läbiv teema	Aspektid
1. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine	<ol style="list-style-type: none">2. Õpioskused ja nende seos tulevase elukutse valikuga.3. Elustiil ja adekvaatne enesehinnang kui karjääri kujundamise alus.4. Mitmekeelsus kui elu üks tingimusi edukaks karjääriks.5. Õigusalane orienteeritus ja kaitstus.6. Muutused tööturul. Hariduse, õppimise ja töörakendus.
2. Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng	<ol style="list-style-type: none">1. Loodus kui terviksüsteem.2. Looduse ja inimese hingemaailma vastastikune seos.3. Ümbritsev keskkond ja

	<p>teadusliku mõtte areng.</p> <p>4. Ümbritseva keskkonna mitmekesisus.</p> <p>5. Ökoloogiline kasvatus.</p>
3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	<p>1. Ühiselu demokraatlik korraldamine.</p> <p>2. Ettevõtluse roll ühiskonnas.</p> <p>3. Kodanikualgatus ja -vastutus.</p> <p>4. Indiviidi õigused ja kohustused.</p> <p>5. Koostöö ja konfliktolukordade rahulik lahendamine.</p>
4. Kultuuriline identiteet	<p>1. Indiviid kui teatud kultuuri kandja ja esindaja.</p> <p>2. Kultuuriline mitmekesisus ja tolerantsus.</p> <p>3. Vastastikku rikastav kultuuride mõju.</p> <p>4. Kultuuridevaheline suhtlemine kui ühiskonna stabiilsuse alus.</p>
5. Teabekeskond ja meediakasutus	<p>1. Vajaliku teabe otsimine ja rakendamine.</p> <p>2. Teabe kriitiline analüüs.</p> <p>3. Meedia ja nende roll kaasaegses ühiskonnas.</p>
6. Tehnoloogia ja	<p>1. Tehnoloogiliste uuenduste</p>

<p>innovatsioon</p>	<p>mõju inimeste eluviisile.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Tehnoloogilise arengu kriitiline hindamine ja uute tehnoloogiate kasutamise eetika. 3. Infotehnoloogiate kasutamine töö ja õppimise tõhustamiseks. 4. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamine eluliste probleemide lahendamiseks.
<p>7. Tervis ja ohutus</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tervislik eluviis kui käitumise alus. 2. Ümbritseva keskkonna ja ühiskonna mõju inimeste tervisele ja ohutusele. 3. Liiklus. 4. Õiguskasvatus. 5. Ohutu keskkonna kujundamine.
<p>8. Väärtused ja kõlblus</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kõlbelised normid ja käitumisreeglid. 2. Käitumiskultuur. Etikett. 3. Aktiivse eluhoiaku kujundamine. 4. Maailmavaadete ja erinevuste mitmekesisus kui ühiskonna arengu tingimus.

7.2 Läbivate teemade õpe toimub läbi:

- Kohustuslike õppeainete:
Läbivaid teemasid, nagu keskkonnateadlikkus, digi- ja meediakirjaoskus, tervis ja heaolu, käsitletakse kohustuslikes õppeainetes nende õppekava osana.
- Valikainete:
Valikainete raames on võimalik süvendada läbivaid teemasid, pakkudes spetsiaalseid kursusi või aineid, mis keskenduvad kindlatele teemadele. See annab õpilastele võimaluse oma huvide ja vajaduste järgi süvendada teatud valdkondade teadmisi ja oskusi.
- Ainetevahelise lõimingu:
Läbivad teemad lõimitakse erinevate õppeainete vahel, et pakkuda terviklikumat arusaama.
- Individuaalse töö õpilase võimete ja huvide arendamisel:
Individuaalne töö võimaldab õpilastel keskenduda läbivatele teemadele, mis neid huvitavad või milles nad vajavad rohkem arendamist. Õpetajad võivad kohandada õppeülesandeid, et keskenduda teatud läbivatele teemadele, pakkudes personaliseeritud ja sihipärast õpet.
- Ringitöö:
Huviringides on võimalik keskenduda läbivatele teemadele, pakkudes õpilastele võimalust süvendada oma teadmisi ja oskusi väljaspool tavapärasest õppetööst.
- Projektitegevuse:
Projektitegevuse käigus on läbivad teemad integreeritud erinevatesse projektidesse, mis võivad hõlmata koolisiseseid, partnerkoolide, linnatasemelisi, üleriigilisi ja rahvusvahelisi projekte.
- Klassivälise ainetöö, k.a ainealaste ekskursioonide ja muuseumitundide
Klassivälise ainetöö, nagu ekskursioonid ja muuseumitunnid, pakuvad praktilisi ja kogemuslikke õppimisvõimalusi läbivate teemade raames.
- Klassivälise tegevuse (koostöös haridus-, kultuuri-, riigi- ja ühiskonnaorganisatsioonidega)
Klassivälised tegevused koostöös erinevate organisatsioonidega pakuvad täiendavaid võimalusi läbivate teemade õppimiseks.

- Koostöö õpilaste vanematega

Koostöö vanematega võib toetada läbivate teemade õppimist, kaasates neid õppetöösse. Vanemad võivad pakkuda täiendavat tuge ja ressursse, samuti osaleda kooliüritustel ja projektides, mis keskenduvad läbivatele teemadele.

- Koostöö gümnaasiumi vilistlastega

Koostöö vilistlastega võib rikastada õpilaste õppimist läbivate teemade raames, pakkudes inspiratsiooni ja praktilisi näiteid. Vilistlased võivad jagada oma kogemusi ja teadmisi, korraldada töötubasid või osaleda karjäärinõustamisel, aidates õpilastel mõista läbivate teemade olulisust ja rakendatavust.

- Koostöö gümnaasiumi hoolekoguga

Koostöö hoolekoguga aitab tagada, et läbivad teemad on kooli õppekavas ja tegevustes prioriteetsed. Hoolekogu, kuhu kuuluvad kooli juhtkond, õpetajad, õpilased ja nende vanemad, võib arutada ja toetada algatusi, mis keskenduvad läbivate teemade arendamisele ja integreerimisele kooli igapäevaelus.

7.3 Õppeprotsessi lõiming

Õppeprotsessi lõiming tähendab erinevate õppeainete ja nende sisu omavahelist sidumist ja integreerimist, et õppimine oleks terviklikum ja tähenduslikum. See aitab õpilastel luua seoseid erinevate teadmiste ja oskuste vahel ning rakendada neid reaalses elus. Allpool on toodud viis tegevust, mille kaudu õppeprotsessi lõimingut saavutatakse:

- Erinevate ainetsüklite õppeainete üldosa kasutamine:

Õppeainete vahel otsitakse ühisosa ja sarnasusi, et neid koos õpetada. Selle eesmärk on, et õpilased mõistaksid õppeainete põhimõtteid laiemalt ja süvitsi.

- Üldiste temaatiliste aktsentide määramine õppeainetes:

Erinevates õppeainetes määratakse kindlaks ühised teemad või probleemid, mida käsitletakse mitme aine raames. See võimaldab õpilastel saada mitmekülgse arusaama teatud teemast või probleemist.

- Koolisiseste projektide teostamine:

Koolis korraldatakse projekte, mis nõuavad mitme erineva aine

teadmiste ja oskuste rakendamist. See aitab õpilastel näha, kuidas erinevad teadmised ja oskused on omavahel seotud ja kuidas neid saab reaalses elus rakendada.

- Läbivate teemade käsitlemine:

Läbivad teemad on sellised teemad, mis puudutavad mitmeid õppeaineid ja mida käsitletakse kõigis neis. See soodustab teatud oskuste ja teadmiste omandamist, mis on olulised mitmes erinevas kontekstis.

- Vastavate õppeülesannete ja -meetodite rakendamine:

Õpetajad kasutavad ülesandeid ja meetodeid, mis soodustavad õppeainete integreerimist ja seoste loomist. See aitab õpilastel paremini mõista ja meelde jätta õpitavat materjali ning näha selle rakendatavust.

Nende tegevuste kaudu saavad õpilased terviklikuma hariduse, mis aitab neil paremini mõista maailma ja valmistuda tulevaseks eluks. Lõiming soodustab ka koostööd õpetajate vahel ja võimaldab koolidel pakkuda paindlikumat ja kohandatavat õppekava.

8. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

Läbivad teemad on võtme- ja aineliste üldpädevuste, õppeainete ja ainetsüklite lõimingu vahendiks ning neid on vaja võtta arvesse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on sotsiaalselt tähtsad ainepealsed teemad, mis soodustavad õpilastel ettekujutuse kujundamist ühiskonnast tervikuna, arendavad oskust rakendada saadud teadmisi erinevates olukordades. Läbivate teemade omandamise eripäraks Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis on selline klassivälise töö osa nagu kõikidel tasanditel eesti ühiskonnaga lõimumisele suunatud projektitegevus. Klassivälise töö prioriteetseks suunaks Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumis on lõiminguline projektitegevus, mis sisaldab koolisiseste lõimingprojektide korraldamist ja läbiviimist, koostööd teiste koolidega, osavõttu muuseumi- ja kontsertprojektidest, mida pakuvad erinevad organisatsioonid ja riigiasutused. Projektitegevus on suunatud nii Eesti looduse kui ka kõikide eesti ühiskonna tegevussfäärade uurimisele, mille eesmärgiks on selle ühiskonna aktiivsete ja lojaalsete kodanike kasvatamine. Tähtsamaks selles valdkonnas peetakse õpilaste toetamist üleminekus eestikeelsele õppele. Projektitegevus aitab lastel

ja noortel lõimuda Eesti kultuuri- ja väärtusruumi, nii et nad ei kaota oma identiteeti, kuid laiendavad oma valikuvõimalusi. Ühtne haridusruum annab kõigile lastele ja noortele paremad võimalused edasiõppimiseks ning meelepärase töö ja tegevuse leidmisel tulevikus.

Üheks projektitegevuse eesmärgiks on osavõtt rahvusvahelistest ühiskondlik-integratiivsetest projektidest, et kujundada õpilastel täieõigusliku euroopa ühiskonna liikme pädevusi.

9. KARJÄÄRIVALIKU TEENUSTE OSUTAMISE ORGANISEERIMINE

Karjäärinõustamisalased tegevused koolis on olulised, et valmistada õpilasi ette tulevaseks tööeluks ning aidata neil teha teadlikke otsuseid oma hariduse ja karjääri osas. Koolides pakutavad karjäärinõustamisteenused hõlmavad laia valikut tegevusi, mis on kohandatud erinevate vanuserühmade ja arenguetappide vajadustele:

- Karjäärialane teavitamine ja teadlikkuse tõstmine:
Tunnid ja esitlused, mis tutvustavad erinevaid ameteid ja karjäärivõimalusi.
Külalislektorid ja spetsialistid, kes räägivad oma tööst ja karjääriteest.
- Karjäärialased töötoad ja seminarid:
Töötoad, kus õpilased õpivad praktilisi oskusi, näiteks CV koostamine, kaaskirja kirjutamine ja tööintervjuuks valmistumine.
Seminarid erinevatel teemadel, näiteks tööotsingu strateegiad, eneseanalüüs ja karjääriplaneerimine.
- Individuaalne karjäärinõustamine:
Üks-ühele kohtumised karjäärinõustajaga, et arutada õpilase huvisid, oskusi ja karjäärivõimalusi.
Personaalsete karjääriplaanide koostamine ja eesmärkide seadmine.
- Huvide ja oskuste hindamine:
Testid ja küsimustikud, mis aitavad õpilastel tuvastada oma huve, tugevusi ja potentsiaalseid karjäärivaldkondi.
Tagasiside ja analüüs tulemuste põhjal, et suunata õpilasi sobivatele karjääriradadele.
- Hariduse ja koolituse planeerimine:
Nõustamine ainekavade ja valikainete valikul, et toetada õpilase karjäärieesmärke.
Informatsioon kõrgkoolide ja kutseõppeasutuste kohta, sealhulgas sisseastumismõuded ja erialade ülevaated.
- Praktika ja töövarjupäevad:
Praktikavõimaluste korraldamine, et anda õpilastele võimalus saada reaalselt töökogemust.
Töövarjupäevade korraldamine, kus õpilased saavad jälgida professionaalide tööpäeva ja saada vahetut kogemust.
- Tööandjate ja haridusasutuste messides osalemine:
Karjäärimesseades osalemine, kus õpilased saavad kohtuda erinevate tööandjate ja haridusasutuste esindajatega.

Infopäevade ja avatud uste päevade külastamine, et õpilased saaksid põhjalikumalt teavet eri valdkondade ja õppimisvõimaluste kohta.

- **Projektid ja uurimistööd:**

Karjääriga seotud projektide ja uurimistööde tegemine, et süvendada õpilaste teadmisi ja arendada uurimisoskusi.

Grupitööd ja arutelud, et julgustada õpilasi mõtlema oma tuleviku üle ja jagama ideid.

- **Vanemate kaasamine:**

Karjäärinõustamise infotunnid vanematele, et nad saaksid toetada oma laste karjäärivalikuid.

Koosolekud ja töötod, kus arutatakse, kuidas vanemad saavad kaasa aidata oma laste karjääriplaneerimisele.

- **Õpilaste jälgimine ja toetamine:**

Jätkuv toetus ja jälgimine, et tagada õpilaste areng ja eesmärkide saavutamine.

Regulaarne tagasiside ja nõustamine, et õpilased püsiks õigel teel ja kohandaksid oma plaane vastavalt vajadusele.

Koolides pakutavad karjäärinõustamisteenused aitavad õpilastel paremini mõista oma võimalusi ja valmistuda tulevaseks tööeluks, pakkudes neile vajalikke ressursse ja tuge teadlike otsuste tegemiseks.

Karjäärivaliku teenuste osutamise organiseerimine põhineb järgmistel põhimõtetel:

- õpilastel õpioskuste, suhtlemisoskuste, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskuste arendamine;
- õpilastel oma isiksuse analüüsimise oskuse kujundamine, eristades oma tugevaid ja nõrkasid külgi ning seostades neid eeldustega erinevateks töödeks;
- vajadusel karjääriteenuste kasutamise õpetamine (karjäärialane konsulteerimine, karjääriinfo edastamine, karjääriõpe) ning blankettide ja töövõtudokumentide täitmine;
- kooli koostöö erinevate õppeasutustega nii Eestis kui ka välismaal.

10. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA ÕPETAJA TÖÖPLAANI KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Õpetajad kuuluvad ainevaldkonniti ainesektsioonidesse. Ainesektsiooni tööd koordineerib ainesektsiooni juht.

Ainesektsiooni eesmärk on õppetöö, metoodiliste ja kasvatuslike tegevuste ning arendustöö teostamine ja koordineerimine oma valdkonnas.

Ainesektsiooni põhiülesanded:

- ainevaldkonnakavade koostamine nende korrigeerimine ja uuendamine, vastavusse viimine põhikooli riikliku õppekavaga;
- õppetöö valdkondlike tulemuste hindamine ja analüüs;
- ainealase klassivälise töö kavandamine;

- õppenõukogu töö ettevalmistamisele kaasaaitamine;
- välissidemete arendamine ja loomine omas valdkonnas;
- avalikkuse informeerimine oma tegevusest (kooli veebilehe ja sotsiaalmeedia vahendusel);
- kooli juhtkonna regulaarne informeerimine ainesektsiooni tööst.

Vastavalt vajadusele õpetajaid koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustegevuse teemaga. Töögrupid kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Vastavalt vajadustele koolis toimuvad temaatilised infotunnid, selleks on ette nähtud teisipäeviti esimene tund.

Kõik aineõpetajad koostavad tööplaani ehk temaatilise kalendriplaani.

1. Temaatiline kalenderplaani on dokument, mis korraldab õpetaja tegevust ainekava täitmisel ning on koostatud projekteerimise põhimõttel.
2. Temaatilise kalenderplaani töötab õpetaja välja iga õppeaasta jaoks vastavalt riikliku õppekava nõudmistele.
3. Õpetaja välja töötatud temaatiline kalenderplaani kooskõlastatakse õppealajuhatajaga ning kinnitatakse direktori poolt.
4. Temaatilise kalenderplaani koostamise ülesanded on:
 - vaimsele, füüsilisele, õiguslikule, sotsiaalsele ja emotsionaalsele arengule orienteeritud haridusprotsessi tulemuste saavutamiseks vajalike optimaalsete vormide, meetodite ja vahendite kindlakstegemine läbi läbivate teemade ja õppematerjali sisu lõimingu;
 - õppematerjali osade ja teemade õppimise järjekorra määramine;
 - üksikute tundide ning ainekava teemade vahelise seose määramine;
 - õppeprotsessi korraldamise vormide järjestikuse määramine õppeaines.
5. Temaatiline kalenderplaani peab olema vormistatud elektrooniliselt.

6. Põhikooli astmes peab tundide arv aastas vastama tundide arvule kooli õppeplaanis korrutatuna õppenädalate arvuga (35 õppenädalat). Gümnaasiumi astmes peab tundide arv vastama kursuste arvule õppeplaanis korrutatuna 35 tunniga (1 kursus - 35 tundi).

Aineõpetaja temaatilise kalenderplaani ülesehitus:

- tiitelleht;
- õppeaine temaatiline planeerimine.

10.1 SOOVITUSI TIITELLEHE VORMISTAMISEKS

- 1) haridusasutuse täielik nimi;
- 2) dokumendi nimetus (temaatiline kalenderplaani);
- 3) aine nimetus (peab vastama nimetusele õppeplaanis), õppeaasta;
- 4) klass/paralleel;
- 5) tundide arv aastas;
- 6) tundide arv nädalas vastavalt õppeplaanile
- 7) õpetaja ees- ja perekonnanimi

**10.2 SOOVITUSI ÕPETAJA TEMAATILISE
KALENDERPLAANI VORMISTAMISEKS**

Temaatilist kalenderplaani täidetakse tabeli vormis, mis võiks sisaldada järgmiseid osi:

- 1) nr – tunni number;
- 2) planeeritud läbiviimise õppenädal:

Tundide ploki planeerimisel määratakse iga tunni läbiviimise kuupäev. Vajalik nõudmine: plaanijärgse, läbiviidud ja e-päevikusse sisse kantud tunni kuupäeva kokkulangemine.

Õppeaasta lõpuks peab õppekava olema täidetud täies mahus, kasutades vajadusel tihendamist.

- 3) õpitava õppematerjali osa nimetus; tunni teema:

Ühe teema omandamine võib olla planeeritud mitmeks tunniks. Vastavalt sellele lahtris „Tundide arv” märgitakse nende arvu;

4) läbivate teemade aspektid

5) temaatiliste tundide arv

6) kasutatavad põhimõisted

7) positiivse õpikeskkonna korraldamise meetodite ja vormide märgistamine (tund, muuseumi- ja ekskursiooniõpe, konverents, seminar, vestlus, multimeediavahendid, didaktiline või rollimäng, harjutused, iseseisev töö jms)

8) oodatavad õpitulemused

9) kodune ülesanne:

Õppematerjali omandamise käigus on õpetajal õigus ümberjaotada kodused ülesanded tundide vahel, aga on kohustatud täitma kogu mahu;

10) hindamine vastavalt Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi hindamiskorrale

11) märkus:

Märkus võib sisaldada:

- *kuupäevade erinevuste põhjus jms;*
- *nõrga õpiedukusega õpilaste jaoks mõeldud individuaalsete ülesannete sisu;*
- *planeeritud individuaalne töö andekate õpilastega;*
- *planeeritud innovatiivne tegevus.*

11. TALLINNA MUSTAMÄE REAALGÜMNAASIUMI HINDAMISE KORD

1.ÜLDSÄTTED

1.1. ÕPILASTE TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMISE EESMÄRGID:

1. Toetada õpilase arengut - anda objektiivset tagasisidet tema teadmiste omandamise tasemest, vajalike oskuste, vilumuste ja kompetentside kujundamisest ning õppimissaavutustest.
2. Toetada õpilase positiivset enesehinnangut ja õpimotivatsiooni kujunemist ning õpilast edasise haridustee valikul.
3. Suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

1.2. INFORMATSIOON HINDAMISEST JA HINNETEST.

1. Teadmiste ja oskuste printsiibid ja kord on sätestatud kooli õppekavas ning on kättesaadavad lapsevanemale, hooldajale, kasuvanemale (edaspidi - lapsevanem), õpilasele, õpetajale ning on avalikustatud kooli veebilehel „Õppetöö“ lingi all.
2. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise printsiipe ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja ning aineõpetajad iga õppeaasta algul.
3. Õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamise printsiipe ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja ning aineõpetajad iga õppeaasta algul.
4. Õpilasel on õigus saada klassijuhatajalt või aineõpetajalt ja elektroonilise päeviku kaudu teavet oma hinnete kohta.
5. Lapsevanemal on õigus elektroonilise päeviku kaudu, klassijuhatajalt või aineõpetajalt saada teavet oma lapse teadmiste ja oskuste ning hoolsuse ja käitumise hindamise printsiipide ja korra kohta, samuti teada saada oma lapse hinnetest või sellest, kuidas hinnatakse tema lapse teadmisi ja oskusi.
6. Õpetaja on kohustatud panema hinded elektroonilisse päevikusse (edaspidi - e-päevik) hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast kirjaliku töö toimumist ning mitte hiljem kui järgmisel päeval pärast õpilase suulist vastust.

1.3. TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMISE KORD.

- (1) Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esinemiste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktilise tegevuse alusel, arvestades nende vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- (2) Õppeveerandi, poolaasta või kursuse alguses teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise tähtajad ja vormid.

(3) Veerandi või kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike kontrolltööde tähtjad kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja kantakse e-päevikusse kontrolltööde graafikusse.

(4) Õpetaja poolt ette antud ülesannete täitmine (suuline vastus, kirjalik või praktiline töö, sh kodune ülesanne) on õpilasele kohustuslik. Etteantud töö täitmisest keeldumine või selle puudumine võrdub materjali mitte omandamisele ning seda hinnatakse hindega „nõrk“ ehk "1". Sellisel juhul õpilane saab parendada oma tulemust korras, mis on sätestatud antud Hindamise korra punktis 5.

(5) Kui õpilane puudub tunnist, siis märgitakse puudumine. Juhul kui tunnis läbiviidav töö on täitmiseks kohustuslik, siis kaldkriipsu abil pannakse välja märged "X", mis edaspidi peab olema muudetud hindeks.

Märke "X" paneb aineõpetaja välja e-päevikusse hindamiseks kohustusliku töö läbiviimise päeval ning märkele lisatakse kommentaar töö teema nimetusega.

(6) Kui hindamisel avastatakse kõrvalise abi kasutamise või mahakirjutamise fakte, siis suulist vastust (esinemist), kirjalikku või praktilist tööd, õpilase praktilist tegevust võib hinnata hindega „nõrk“ ehk "1". Sellel juhul õpilasel ei ole õigust nõuda järelvastamiseks.

(7) Analüüsides kirjaliku-, praktilise- ja kontrolltöö tulemusi aineõpetaja ei teata hindeid kõigi kuuldes ega aruta avalikult töö tulemusi ilma õpilase nõusolekuta.

(8) Kui õpilane on kehalise kasvatuse tundidest vabastatud, siis õpetaja määrab talle mingi muud tüüpi ülesande (referaat, loominguline- või uurimistöö jms), mida hinnatakse vastavalt seda tüüpi tööde hindamise üldkriteeriume arvestades.

1.4. KOONDHINNE JA HINDE ÜLDJUHUD

(1) Põhikoolis on koondhindeks veerandi, poolaasta, õppeaasta hinne teadmiste ja oskuste eest ning gümnaasiumi astmes kursuse ja kooliastme kokkuvõttev hinne.

(2) Poolaasta hinded pannakse välja nendes õppeainetes, milles õppeaasta jooksul toimus 1 õppetund nädalas.

(3) Veerandi-, poolaasta- ja kursusehinne pannakse välja vähemalt kolme hinde alusel, mida õpilane sai vastava perioodi jooksul.

(4) Veerandi-, poolaasta- ja kursusehinne pannakse välja lähtudes kõikide hinnete keskmisest tulemusest, mida õpilane sai vastava perioodi jooksul.

(5) Põhikoolis pannakse õppeaine aastahinne välja veerandi- või poolaastahinnete alusel.

(6) Koondhinne kooliastme eest (10.-12.klass) pannakse välja lähtudes kõikidest kursusehinnetest, mida õpilane sai vastava perioodi jooksul.

(7) Kui hinnete keskmine on 2,5 või 3,5 või 4,5, siis pannakse koondhinne vastavalt õpetaja äranägemisele.

(8) Kui õpilasel on mitterahuldav veerandi-, poolaasta- või kursusehinne, siis antakse talle võimalus likvideerida võlgnevus 10 tööpäeva jooksul järgneva veerandi/kursuse alguses õpetaja poolt määratud korras.

(9) Kui põhikooli õpilasel on kahe õppeveerandi või esimese poolaasta jooksul mitterahuldavad hinded, siis aineõpetaja töötab sellele õpilasele välja individuaalse õppimiskava, mis aitab omandada vajalikud teadmised ja oskused. Individuaalse õppimiskava järgi õppivat õpilast on lubatud hinnata diferentseeritult antud õppeaines.

(10) Kui veerandi-, poolaasta- või kursusehinne jäi välja panemata seoses õpilase puudumisega üle 50% tundidest ning õpilane ei kasutanud võimalust materjali järelvastata, siis koondhinde välja panemisel arvestatakse, et õpilase teadmised ja oskused antud kursuse läbimisel vastavad hindetele „1" (nõrk).

(11) Täiendavale õppetööle jäänud õpilase aasta- või kooliastmehinne pannakse välja täiendava õppetöö lõppedes ning selle tulemusi arvestades.

(12) Gümnaasiumiastme hinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppemist. Gümnaasiumiastme hinded ainetes, milles õpilasele oli määratud täiendav õppetöö, pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppemist.

(13) Direktori nimele septembri lõpuni esitatud kirjaliku avalduse alusel on gümnaasiumiastme õpilastel lubatud parendada eelmiste õppeaastate ühte kursusehinnet mitte hiljemalt kui jooksva õppeaasta esimese poolaasta lõpuks.

Septembri lõpuni direktori nimele esitatud kirjaliku avalduse alusel 9.klassi õpilastel on lubatud parendada eelmistel õppeaastatel saadud ühte aastahinnet mitte hiljemalt kui jooksva õppeaasta esimese poolaasta lõpuks.

(14) Erandkorras moodustatakse õppenõukogu otsusel ja aineõpetaja nõusolekul, direktori käskkirja alusel ainekomisjon ning 12.klassi õpilasel lubatakse lisaks parendada mitte rohkem kui kolm kursusehinnet kahe eelmise õppeaasta eest.

1.5. HINNETE NING SÕNALISTE HINNANGUTE VAIDLUSTAMINE JA VAIDLUSKÜSIMUSTE LAHENDAMINE

(1) Õpilasel ja lapsevanemal on õigus hinde või suulise hinnanguga rahulolematuse korral pöörduda aineõpetaja poole selgituste saamiseks kolme tööpäeva jooksul pärast hinde väljapanemist e-päevikusse.

(2) Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab kool lapsevanema põhjendatud taotluse alusel. Kool vastab 5 tööpäeva jooksul taotlusele, mis oli esitatud kolme tööpäeva jooksul pärast selgituste saamist aineõpetajalt.

2. KASUTATAV HINDAMISSÜSTEEM

Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasium oma õppeasutuse sees piirdub viiepallise hindamissüsteemiga.

(1) Hinde „5” (väga hea) saab õpilane, kelle suuline vastus (esinemine), kirjalik töö, praktiline tegevus on täiel määral õppekava nõuetele vastav (90-100%).

(2) Hinde „4” (hea) saab õpilane, kelle suuline vastus (esinemine), kirjalik töö, praktiline tegevus on peamiselt õppekava nõuetele vastav (75-89%).

(3) Hinde „3” (rahuldav) saab õpilane, kelle suuline vastus (esinemine), kirjalik töö, praktiline tegevus on peamiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb vigu ning puudusi (50-74%).

(4) Hinde „2” (puudulik) saab õpilane, kelle suuline vastus (esinemine), kirjalik töö, praktiline tegevus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu (20-49%).

(5) Hinde „1” (nõrk) saab õpilane, kelle suuline vastus (esinemine), kirjalik töö, praktiline tegevus ei vasta õppekava nõuetele (0-19%).

Hinne	Vastavus õppekava nõuetele
„5”	«väga hea» 90 – 100%
„4”	«hea» 75 - 89%
„3”	«rahuldav» 50 – 74%
„2”	«puudulik» 20 – 49%
„1”	«nõrk» 0 – 19%

Märke “X” on märg, mis on vajalik õpilaste ja lapsevanemate teavitamiseks, et kohustuslik hindeline töö on jäänud kas täitmata või esitamata. Märg “x” ei ole hinne ning omab tähendust “ootel” 5 tööpäeva jooksul pärast õpilase kooli naasmist..

3. KUJUNDAV HINDAMINE

Kujundav hindamine keskendub õpilase õnnestumiste võrdlemisel tema varasemate saavutustega. Õpilane saab tagasiside kogu õppeprotsessi vältel kas suulisel või kirjalikul kujul. Kujundav hindamine õigeaegselt kirjeldab õpilase tugevaid külgi ja puudusi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Iga õpetaja on kohustatud vormistama e-päevikus õpilasele kujundava hindamise üks kord aastas mitte hiljem kui 1.märtsiks.

1.klassides töötavad õpetajad kujundavat hindamist e-päevikus ei vormista.

4. SUULISTE NING KIRJALIKE SÕNALISTE HINNETE KASUTAMINE 1. KLASSI

ÕPILASTE OSKUSTE JA TEADMISTE HINDAMISEL.

(1) Õppeprotsessi käigus antakse 1.klassi õpilasele suuliselt ja kirjalikult tema teadmiste ja oskuste sõnalised hinnangud; õppeveerandi, poolaasta ning õppeaasta lõpus - kirjalikult kokkuvõtvad sõnalised hinnangud, millel ei ole numbrilist vastet.

(2) Kokkuvõtvad sõnalised hinded peegeldavad 1.klassi õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes ning tema üldkompetentse lähtudes õppekava nõuetest.

(3) 1.klassi õpilase koolist lahkumise puhul on vaja konverteerida jooksva õppeaasta kokkuvõtvad suulised hinded hindeskaalaks, mis on kehtestatud käesoleva Hindamise korra 2. osas.

5. JÄRELVASTAMISE NING JÄRELVASTAMISTÖÖDE LÄBIVIIMISE KORD

(1) Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esinemine), praktiline tegevus või selle tulemus on hinnatud märkega “X” ja õpilane ei kasutanud ära võimalust vastata või esitada töö 5 tööpäeva jooksul pärast kooli naasmist, siis tema vastust hinnatakse hindega “1”.

(2) Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esinemine), praktiline tegevus või selle tulemus on hinnatud hindega “mitterahuldav” või “nõrk”, õpilasele antakse võimalus vastata uuesti või esitada töö veel kord 5 tööpäeva jooksul pärast kooli naasmist. Järelvastata ei saa koduseid ülesandeid, mis ei oldud esitatud õpetaja nõudmisel, ning klassitööd.

(3) Hindeid “3” ja “4” parendada ei saa.

(4) Hinnete parandamiseks e-päevikus kasutatakse parandamise funktsiooni, mille tulemusel parandatud hinne jääb päevikusse märkega “*” (tärn)

6. LOOV-, UURIMIS- JA PRAKTILISTE TÖÖDE NÕUDED, TINGIMUSED JA KOOSTAMISE/TÄITMISE KORD 8. JA 11. KLASSIDE ÕPILASTELE.

(1) 8. ja 11.klasside õpilased on kohustatud koostama/täitma loovtööd/uurimistööd/praktilised tööd, mis on põhikooli/gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks. Tööde nõuded, tingimused ja koostamise/täitmise kord on esitatud Tallinna Mustamäe Reaalgümnaasiumi loov-, uurimis- ja praktiliste tööde kirjutamise korraldamise korras

(2) Hariduslike erivajadustega õpilaste loovtööde nõuded, tingimused ja koostamise/täitmise kord on esitatud 7.osas

7. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE HINDAMINE.

Hariduslike erivajadustega õpilase suhtes on lubatud diferentseeritud hindamine. Hariduslike erivajadustega õpilase hindamine on välja toodud individuaalses ainealases õppimiskavas

8. KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMISE KORD.

Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, gümnaasiumi astmes - ainult hindamist.

8.1. KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMISE EESMÄRK:

- 1) Suunata õpilast täitma üldkehtivaid kooli kodukorra eeskirju ning järgima ühiskonna käitumisreegleid ja eetikanorme;
- 2) Motiveerida õpilast kvaliteetselt ja korrektselt täitma õppimisülesandeid.

8.2 KÄITUMISE HINDAMINE

- (1) Käitumise hindamise aluseks on koolikorra eeskirja täitmine, k.a. üldine koolikohustus ning ühiskonna käitumisreeglite ning eetika normide täitmine koolis.
- (2) Hindega „eeskujulik” hinnatakse õpilase käitumist juhul, kui tema jaoks on ühiskonna käitumisreeglite ja eetika normide järgimine tavaline igas olukorras ja kes täidab kooli sisekorra eeskirju pidevalt.
- (3) Hindega „hea” hinnatakse õpilase käitumist juhul, kui ta järgib ühiskonna käitumisreegleid ja eetika norme ning täidab kooli sisekorra eeskirju ja ei puudu tundidest ilma mõjuva põhjuseta.
- (4) Hindega „rahuldav” hinnatakse õpilase käitumist juhul, kui ta üldjuhul järgib ühiskonna käitumisreegleid ja eetika norme ning täidab kooli sisekorra eeskirju, kuid on esinenud ka üksikuid väikseid korrarikkumisi.
- (5) Hindega „mitterahuldav” hinnatakse õpilase käitumist juhul, kui ta ei täida kooli sisekorra eeskirju, ei allu õpetajate nõudmistele, ei järgi ühiskonna käitumisreegleid ja eetika norme ning puudub tundidest ilma mõjuva põhjuseta. Õpilase käitumist võib hinnata kui „mitterahuldav” ka üksiku ebaetilise käitumise ning korrarikkumise eest.

8.3. HOOLSUSE HINDAMINE

- (1) Põhikooli õpilase hoolsuse hinde aluseks on tema suhtumine õppetöösse: tema töökus, kohusetundlikkus ning õppeülesannete regulaarne täitmine.
- (2) Hindega „eeskujulik” hinnatakse õpilase hoolsust siis, kui ta alati suhtub õppe ülesannetesse kohusetundlikult ning töökusega, õpib vastavalt oma võimetele, täidab ülesandeid korralikult, korrektselt ja regulaarselt, on initsiatiivikas ja viib alustatud töö lõpuni.
- (3) Hindega „hea” hinnatakse õpilase hoolsust siis, kui ta suhtub õppeülesannetesse kohusetundega, täidab neid regulaarselt, on hoolas ning õpib vastavalt oma võimetele.
- (4) Hindega „rahuldav” hinnatakse õpilase hoolsust siis, kui ta üldjuhul, kuid mitte regulaarselt, täidab õppeülesandeid, ei ole piisavalt töökas ning ei õpi vastavalt oma tegelikele võimetele.
- (5) Hindega „mitterahuldav” hinnatakse õpilase hoolsust siis, kui ta ei õpi vastavalt oma tegelikele võimetele, suhtub õppeülesannetesse vastutustundetult ning täidab neid lohakalt.

9. ÕPILASTE JÄRGMISESSE KLASSI ÜLEVIIMISE NING TÄIENDAVALD ÕPPETÖÖ MÄÄRAMISE KORD.

9.1. ÕPILASE JÄRGMISESSE KLASSI ÜLEVIIMINE

(1) Õpilase järgmisesse klassi üleviimise, täiendava õppetöö määramise või klassikursuse kordamise otsustab õppenõukogu koondhinnete või sõnaliste koondhinnete alusel.

(2) Põhikooli õpilased viiakse üle järgmisesse klassi juhul, kui neile pole määratud täiendavat õppetööd. Otsuse järgmisesse klassi üleviimisest nende õpilaste kohta, kellele on määratud täiendav õppetöö ning kes ei ole jäetud klassikursust kordama, võib vastu võtta jooksva õppeaasta 31. augustini.

(3) Need gümnaasiumiastme õpilased, kellel õppeaasta jooksul oli rohkem kui 50% mitterahuldavaid kursusehindeid kolmes või enamal õppeaines, arvatakse õppenõukogu otsusel gümnaasiumist välja.

9.2. ÕPILASE JÄTMINE TÄIENDAVALE ÕPPETÖÖLE

(1) Põhikooli õpilasele määratakse täiendav õppetöö nendes ainetes, kus tema teadmised ja oskused on hinnatud kui „puudulikud” või „nõrgad” või milles ta sai võrdväärse kokkuvõtva sõnalise hinnangu või juhul, kui õpilane jäi hindamata selleks, et ta omandaks temale rakendatava õppekava alusel nõutavad teadmised ja oskused.

(2) Õpilasele määratakse täiendav õppetöö õppeperioodi lõppedes õppenõukogu poolt määratud ajaks ajavahemikul kuni jooksva õppeaasta 31. augustini.

(3) Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja otsesel juhendamisel spetsiaalsed õppeülesanded, mis toetavad antud aines nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist.

(4) Täiendava õppetöö tulemused kontrollitakse ja hinnatakse ning esitatakse õppenõukogule õpilase järgmisesse klassi üleviimise või põhikooli lõpetamise küsimuse otsustamiseks.

9.3. KLASSIKURSUSE KORDAMINE

(1) Põhikooli õpilase võib õppenõukogu põhjendatud otsusel jätta klassikursust kordama, kui tal on kolmes ja enamal õppeaines mitterahuldavad aastahinded või võrdväärse kokkuvõtva sõnalised hinnangud, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning täiendava õppeabi- või individuaalse õppekava alusel nõutavad teadmised ei ole saavutatud. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisse õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema kaalutlused, mille alusel saab tunnustada otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(2) Klassikursust ei jäeta kordama:

- individuaalse õppekava järgi õppivaid põhikooli õpilasi;
- gümnaasiumiastmes õppivaid õpilasi.

(3) Kui põhikooli või gümnaasiumiastme õppija alustas õppeaastat ning katkestas selle erinevate asjaolude sunnil, mis on seotud pikaajalise väljasõiduga välismaale, siis naasmise korral on õpilastel

võimalik, sõltuvalt esitatud õppedokumentidest, mis on vajalikul viisil kinnitatud ning tõlgetega varustatud, ja õppenõukogu otsusel kas jätkata õpinguid järgmises klassis või korrata alustatud õppekursust.

12. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

1. Kool töötab muutuvates välistingimustes, seetõttu peab kooli õppekava olema pidevalt arenev, täienev.
2. Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumi õppekava arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate; õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu; kooli ja lastevanemate, Mustamäe Linnaosa Valitsuse, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
3. Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumi õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osaleb pedagoogiline personal tervikuna.
4. Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumi õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
5. Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumi õppekava uuendamise ja täiendamise korra kinnitab kooli direktor.
6. Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumi õppekava uuendamine ja korrigeerimine viiakse igaaastatelt läbi vastavalt:
 - Uute riiklike normatiivdokumentide vastuvõtmisele;
 - Tallinna Haridusameti materjalidele;
 - Mustamäe Linnaosa Valitsuse ettepanekutele;
 - Lastevanemate ja kooli hoolekogu ettepanekutele;
 - Õppenõukogude otsusele;
 - Projektitegevuse tulemustele;
 - Muutmistele kooli finantseerimises, õpilaste arvus, töötajate koosseisus, materiaaltehnoloogilises baasis;
 - Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumi aastatöö tulemustele.

7. Muudatused õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.